

REGERINGSKANSLIET
MILJÖDEPARTEMENTET
103 33 STOCKHOLM

m.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare

Miljöinspektör

Peter Jonasson

Telefon 0522-697354

Samhallsbyggnad@uddevalla.se

Naturvårdsverkets skrivelser: "Förslag till författningsändringar med allmänna regler för vissa verksamheter som behandlar avfall" och "Förslag till allmänna regler för vissa verksamheter som hanterar avfall"

(Dnr: M2018/01322/R)

Sammanfattning och allmänna synpunkter

Sammantaget anser vi att förslaget om allmänna regler för återvinning av vissa avfallsslag för anläggningsändamål kan bidra till en bättre återvinning av massor. Vi bedömer även att det finns ett stort behov av information och tydlig vägledning om de allmänna reglerna men även om masshantering mer generellt.

Vi tycker förslaget kan driva saken framåt och att det ger stöd åt Naturvårdsverket handbok Återvinning av avfall i anläggningsarbeten (2010:1). Osäkerhet och diskussionen om U-anläggningar tas bort.

Kunskap kring regelverket i dag brister, särskilt i mindre företag som många gånger utför åtgärden. Även bland konsulter finns brister, ännu finns önskemål om att använda MKM- och KM-värden för att bedöma massornas föroreningsstatus. KM-värden anses ännu som att massorna är godkända och rena. I provtagningen finns stor brister. Även vid val av analysval. Och inte minst i hur massor bedömts. Många gånger vill man lämna in enkel analysrapport utan bedömning och utan redovisning av hur provtagningen gått till. Som regel beror detta på att man saknar kunskap kring hur man bör gå till väga för att på ett bra sätt kunna bedöma massorna. Som regel behövs upplysning om att man behöver anlita någon för att kunna göra en bra bedömning av massorna.

Detta är några aspekter för att beskriva behovet av information och vägledning. Det finns också en stor styrka i att information lämnas från en central myndighet.

PLANERAD VÄGLEDNING

I Naturvårdsverkets planerade information och tillsynsvägledning är det viktigt att man understryker att bilagorna till de allmänna reglerna är av stor vikt och det som tas upp där behöver kunna redovisas vid tillsyn. Det är omfattande underlag som kan behövas tas fram, underlag som idag många befintliga och kommande verksamhetsutövare har ett behov av att få till sig kunskap om. Både för att så långt det är möjligt själva kunna ta fram underlag och inte minst för att kunna beställa kompetens till att ta fram rätt underlag.

TID FÖR SLUTFÖRANDE AV ETT ANLÄGGNINGSÄNDAMÅL

Ingen slutförandetid har tagits upp i förslaget. Tiden för ett anläggningsprojekt är normalt en central aspekt för att avgöra om det rör sig om bortskaffning av avfall eller inte. Den aspekten bör lyftas fram och även vara aktuell i de allmänna reglerna.

ÄRENDEN DÄR ANLÄGGNINGSÄNDAMÅLET SAKNATS

Det är i många fall svårt om inte omöjligt att få bort avfall/massor från en plats där det inte finns eller är oklart om ett anläggningsändamål kan styrkas. Gränsen mellan bortskaffande och återvinning är inte alltid lätt att dra. Det har funnits och finns troligen osäkerhet hos åklagare att driva ärenden som anmäls av tillsynsmyndigheten. Det är ofta en stor tröskel hos den enskilde handläggaren på kommunen att driva ett sådant tillsynsärende, som kommer att kräva mycket arbete, kunskap och resurser. Stor osäkerhet ligger i om man kan ha framgång i ett sådant ärende, även om man tror sig tänka rätt, finns en stor osäkerhet kring tillämpningen.

I denna aspekt kan behövas någon form av vägledning och diskussion. Fall där massor blivit upplagda för bortskaffning och då borde tas bort.

4.2.1 Avfallslag

Det är positivt att Naturvårdsverket inte inkluderat asfalt som avfall i förslaget till de allmänna reglerna för återvinning av avfall.

5.2 Förslag till förordning om allmänna regler för sortering, mekanisk bearbetning och lagring av asfalt som är avfall

Vi bedömer att förslaget i stort är bra och kan främja återvinningen av asfalt.

Det är även positivt att Naturvårdsverket planerar vägledning för hantering av asfalt. Utöver vägledning kring mobila asfaltsverk bör även vägledning ges mer generellt kring hantering av asfalt med hänvisning till de allmänna hänsynsreglerna och avfallstrappan. Det finns en styrka i att vägledning kommer från en central myndighet.

Asfalt bör alltid i den utsträckning det är möjligt användas till produktion av ny asfalt. Det följer väl resurshushållning enligt de allmänna hänsynsreglerna, men även avfallstrappan genom både återanvändning av bitumen och återvinning av stenmaterial.

En diskussion som pågått i nära på två decennier är huruvida asfalt enligt kap 29, § 41 och punkten 90.110 i Miljöprövningsförordning (2103:251) ska utgöra ett undantag (Diskussion åtminstone mellan tillsynsmyndighet och verksamhetsutövare). Senast diskussionen uppstod under en tillsyn, fick vi en upplysning av verksamhetsutövaren att vi i Västra Götaland var

de enda som fortsatt vidhöll att det inte alltid utgör ett undantag att mekanisk bearbeta asfalt. Fortsättningsvis behöver den här diskussionen och tveksamheten inte finnas, vilket är bra och positivt.

Med detta vill vi även ha sagt att det finns ett önskemål att Naturvårdsverket ser över hur undantag i MPF Kap 29 och 40-43 §§ i övrigt bör användas.

5:4 Förslag till förordning om allmänna regler för återvinning av vissa avfallsslag för anläggningsändamål

Definitioner (och Tillåten återvinning)

3 § (och 7 §)

Anläggningsändamål:

De exempel på anläggningsändamål som ges kräver någon form av föregående prövning som exploateringsplan eller bygglov. Som vi tolkar detta ramar det in hur de allmänna reglerna bör tillämpas ur lokaliseringssynpunkt. En bullervall skulle kunna uppföras utan annan föregående prövning, men där måste dock en bullerskyddande effekt kunna styrkas med en utredning.

Att lokaliseringen för ett anläggningsändamål på något vis tidigare är prövad styrks med § 7 där områden med vattenskyddsområden och närhet till vattendrag undantas från de allmänna reglerna.

Anläggningsändamålet, syftet är centralt i dessa ärenden. Det kan var svårt att skilja på om det är ett anläggningsändamål eller handlar om bortskaftning. En ambition bör vara att försöka hitta en skiljelinje för detta, särskilt när det gäller de allmänna reglerna. Det skapar en trygghet både hos verksamhetsutövaren (VU) och tillsynsmyndigheten (TM), hos VUn när tiden är knapp och avstämning med TM inte hinns med och för TM när tillsyn bedrivs på uppförda anläggningar. Vid otydliga anläggningsändamål kan det därför vara bättre att välja att göra en C-anmäla.

Avståndet 30 meter till närmaste vattendrag: Även detta bör tolkas som att platsen där de allmänna reglerna i första hand bör tillämpas är inom exploateringsområden. Avståndet 30 meter kan annars vara ett kort avstånd vid platser där en effektiv avrinning via diken eller annat sker, som exempel till ett Natura 2000-habitat eller annat särskilt känsligt område.

Vattenskyddsområde: Det bör tydliggöras att det avser samtliga skyddszoner i ett vattenskyddsområde.

Tillåten återvinning

6 § och bilaga 2 Anläggningsändamål som avfall får återvinnas för

TYP AV KONSTRUKTION

Betong och tegel anges i förslaget att återvinnas i konstruktion för infrastruktur eller grundläggning av byggnader. Starkt knutet till i första hand återvinning av betong bör hur och

var i konstruktionen betong används. Betong kan ha stora fördelar gentemot naturlig bergkross beroende på hur det används i en konstruktion.

Betong är troligen ett olämplig material att använda i direkt kontakt med mark och vatten.

Ett stort behov finns generellt om vägledning när det gäller återvinning av betong. Vägledningen till de allmänna reglerna kring betong kan bli en del av det behovet. Att ta fram bra vägledning för detta bör göras i samarbete med bransch och myndighet.

När det gäller tegel är denna aspekt troligen inte av samma vikt?

AVFALLSMÄNGD

Mängden avfall som de allmänna reglerna anger är 50 000 ton.

Mängden 50 000 ton bedömer vi håller sig inom modellen i Naturvårdsverkets Handbok (2010:1). Vi anser det vara en bra och rimlig bedömning, då det även har lämnat utrymme för en viss marginal gentemot nämnd modell.

En fråga vi har och som vi tycker behöver förtydligas är för vad 50 000 ton ska räknas.

Gäller de för:

- per år
- per plats
- per registrering
- per verksamhetsutövare

Dokumentation

11 §

AVFALLETS URSPRUNG

Det bör vara tydligt att det ska framgå var ifrån avfallet kommer. Det ingår som regel i en karaktärisering, men det bör förtydligas, till exempel i bilagorna (3 och 4) om avfallets kvalitet.

Registrering av verksamhetsutövare

12 §

Det bör på något vis kunna redovisas var ett avfall har återvunnits för att kunna bedriva tillsyn. Kännedom om lokaliseringen kan vara avgörande för att bedöma om det är ett anläggningsändamål eller bortskaffande av avfall. Det kan även vara avgörande i fråga om mängd som använts. Om dokumentationen är otillräcklig kan behov av provtagning uppstå, det är inte möjligt om platsen är okänd. Det finns ett flertal aspekter för att kunna bedriva tillsyn som är direkt knuta till att lokaliseringen är känd för tillsynsmyndigheten. Vid prövning av en verksamhet enligt miljöbalken är frågan om lokaliseringen som regel punkt 1. Vid tillämpning av de allmänna reglerna kommer lokaliseringen inte att prövas, att då bortse från lokaliseringen även vid tillsynen känns inte förenligt med miljöbalken.

Man bör även överväga om registreringen ska innehålla hur lång tid ett anläggningsändamål planeras pågå.

6.3.1 Befintliga och framtida verksamhetsutövare

SÄRSKILD HÄNSYN TILL SMÅ FÖRETAG

Naturvårdsverket skriver att indikation finns att förslaget om återvinning av avfall kommer att påverka små företag.

Många av dessa verksamheter har vi idag, som tillsynsmyndighet begränsad kontakt med. Vi ser att ett stort behov av information ges ut här, dels allmänt kring miljöbalken, dels mer specifikt kring de allmänna reglerna. Det är sällan dessa verksamheter själva tar fram underlag kring massor. Ofta har de själva små möjligheter att bygga upp en kompetens kring masshanteringen.

Som vi ser det är behovet stort med kunnig konsult hjälp hos dessa företag, inte minst för att kunna visa att man följer de allmänna reglerna vid en tillsyn.

Ofta kan tidsmarginalerna dessutom vara små, om inte obefintliga. Detta är något branschen behöver ta tag i. Det handlar allt i från planering för massor i detaljplaner till masshanteringsplaner i byggprojekt. Inte sällan får vi frågor om att fylla ut någon lämplig svacka i naturen och det är ju inte dessa platser massorna ska hamna på, frågorna är ofta ett resultat av kortsiktig planering, som vi uppfattar det.

Krav på avfallets kvalitet – bilaga 1

Enligt bilaga 1 ska massor som används enligt de allmänna reglerna inte vara förorenat med ämnen av någon annan orsak än diffust antropogent tillskott.

Hur ska tillskottet bedömas och redovisas?

Med vänlig hälsning
Samhällsbyggnad

Peter Jonasson
Miljöinspektör

Kopia

johan.fallenius@regeringskansliet.se